

Museumnieuws

Lezing Kees Heij

Ongeveer 50 belangstellenden hebben op 4 november j.l. gehoor gegeven aan de uitnodiging voor de 'exclusieve avond voor leden en donateurs'. Voordat zij een rondleiding kregen door de nieuw ingerichte Parkzaal en de collectie-depots, tracteerde Henk Menkhorst ze op een boeiende lezing met prachtige dia's over Antarctica. De grote opkomst is voor het verenigingsbestuur aanleiding geweest om een ander bereid en geleerd lid uit te nodigen voor een dia-lezing: Kees Heij zal op dinsdagavond 12 mei a.s. (aanvang 20.30 uur, na het huishoudelijk deel van de algemene ledenvergadering) spreken over zijn onderzoek naar het Moluks grootpoothoen (zie de bespreking van DEINSEA 3 in de vorige Straatgras). Noteer de datum alvast in uw agenda. U ontvangt te zijner tijd nog een apart convocaat.

Museumweekend 18 en 19 april

Het traditionele Nationaal Museumweekend vindt dit jaar plaats op 18 en 19 april. Net als voorgaande jaren staan er rondleidingen door het collectiedepot op het programma. Behalve een kijkje in het 'droge' zolderdepot kunnen bezoekers dit jaar ook onder begeleiding de 'natte collectie' in de kelder bewonderen.

Bibliotheek: orde in de chaos

Loek Aarsen en Jaap Breedveld hebben eind vorig jaar met veel ijver en enthousiasme de talloze dozen met boeken, tijdschriften en overdrukken uitgepakt en grof gesorteerd. Het opzetten van een bibliotheek vergt echter meer dan goede wil en één dag in de week. Om de vaart erin te houden, werkt per 1 januari Niels Snoek full-time in en aan de bibliotheek. De vorderingen van Niels zijn hoopgevend: dubbele en zwaar beschadigde exemplaren (brand 1987) en vervuilde elementen zijn gesepareerd. Daarnaast is de rubricering verfijnd en zijn seriewerken bij elkaar geplaatst. Het resultaat is nog geen perfecte bibliotheek maar wel een ruimte waar we iets kunnen opzoeken zonder een stijve nek te krijgen van het lezen van rugtitels. De soft-

ware voor digitale registratie is klaar en een adequaat uitgeruste computer is besteld. Niets staat nu de ontsluiting van de grootste natuurhistorische en geologische bibliotheek in de regio in de weg.

Kelderdepots: het lek is boven

Eindelijk, de kelder onder de villa die in 1996 gelijk met de renovatie van het gebouw is uitgediept, is droog. Het hele afgelopen jaar bleef de vloer grondwater doorlaten en die nattigheid stagneerde de inrichting van de depots. Daar is nu een eind aan gekomen. Vanaf 1 januari werkt André Slupik, de man die in 1996 de collectie in het zolderdepot ontstofte, aan de verhuizing van de collectie en de inrichting van de kelderdepots. André gaat voortvarend te werk. Momenteel heeft hij de alcoholcollectie onder handen: de ongewervelden staan inmiddels netjes geordend in de schappen en de met de vissen, reptielen/amfibieën, zoogdieren en vogels is hij ook flink op dreef.

Bengaalse kat bleek platkopkat

Het kan voor museummedewerkers geen kwaad om eens bij een collega Natuurhistorisch Museum binnen te lopen. Kijken hoe anderen het doen en zien 'hoe het niet moet', dat is het voornaamste doel. Soms werkt zo'n bezoek naar twee kanten. Collega dr P.J.H. van Bree, de

Er zijn grote vorderingen gemaakt bij de inrichting van de bibliotheek.

(foto: Kees Moeliker)

De ongewervelden staan inmiddels netjes in de schappen.

(foto: Kees Moeliker)

conservator zoogdieren van het Zoölogisch Museum Amsterdam, ontdekte namelijk bij ons in de vaste opstelling een onjuist gedetermineerde katachtige. Het opgezette dier had als bijschrift 'Bengaalse kat *Felis bengalensis*', maar bleek een platkopkat *Prionailurus planiceps* te zijn. Peter van Bree hield bij zijn determinatie nog een slag van 5% om de arm vanwege een te lange staart, maar dat was voor ons geen reden om het bijschrift niet te corrigeren. Goede herkomst-gegevens van de platkopkat ontbreken; het kaartstelsel meldt: 'Diergaarde Blijdorp, circa 1975, preparateur Bouten'. Het is een zeldzame, bedreigde soort die voorkomt in Thailand, Maleisië en op de Indonesische eilanden Sumatra en Borneo.

REGIONATUUR: ijseend vervangt ijsvogel

Het onderdeel 'de ontdekking' van de expositie REGIONATUUR zet elke drie maanden een ander opmerkelijk dier in het licht. De afgelopen maanden was dat de ijsvogel. Nu staat de ijseend *Clangula hyemalis* centraal. Het is een prachtig opgezet mannetje in winterkleed, een recente aanwinst uit de vogelcollectie. De ijseend is een zeldzame wintergast, voornamelijk op de Waddenzee. Hier in de regio is de Voordelta, voornamelijk het gebied voor de Brouwersdam, een vaste pleisterplaats. Een goede verrekijker of een telescoop is een vereiste om ze te zien: ijseenden houden zich meestal ver buitengaats op. In REGIONATUUR is een waarneming van een ijseend verzekerd. Het geluid, dat omschreven wordt als 'een vrolijk muzikaal gejoel', zal u zeker verrassen. Vanaf mei presenteert 'de ontdekking' de rugstreeppad *Bufo calamita*. Het geluid daarvan schijnt te klinken als een oud wagenwiel.

Nieuwe bedrijfsdonateur

Behalve particuliere donateurs kent het museum ook bedrijfsdonateurs. Voor minimaal f 1000, - per jaar is uw onderneming 'bedrijfsdonateur'. Toezending van alle museumpublicaties, uitnodigingen voor openingen, voorrang en korting bij huur van de Hoboken Salon en een doorlopende gratis toegangkaart zijn de tegenprestaties van het museum. De Zarf Trust Company, gevestigd in het Rotterdamse Scheepvaartkwartier, is de laatste nieuwe bedrijfsdonateur. Wilt u ook toetreden tot de kring van bedrijfsdonateurs of kent u mogelijke kandidaten? Bel dan met het museum voor een afspraak of vraag de kleurrijke brochure aan.

Kinderfeestje

Sinds kort kunnen kinderen ook feest vieren in het Natuurmuseum. Gekleed in witte labjassen gaan de jonge biologen 'op onderzoek in het Natuurmuseum'. In een onderzoeksschrift staan vraagstukken om op te lossen. Aanwijzingen en hulpmiddelen zijn te vinden in een speciale onderzoekskoffer, bijvoorbeeld een fax over de herkomst van een opgezette pinguïn en zeeffjes voor het oplossen van het laatste vraagstuk 'zijn er in België fossielen te vinden?'. Om daar achter te komen, moeten er drie grote zakken zand gezeefd worden. De fossielen die in de zeeffjes achterblijven, mogen de feestvarkens houden. Heb je wat te vieren en ben je tussen de 7 en 12 jaar? Reserveer de onderzoekskoffer dan

De platkopkat

Prionailurus planiceps

(foto: Peter van Bree)

Op onderzoek in het Natuurmuseum: 'waar is de pinguïn geboren?'

(foto: Kees Moeliker)

tijdig. De kosten bedragen f 10,- per kind, inclusief entree, iets te eten en te drinken, een echt fossieltje, en na afloop nog een verrassing. Twee begeleiders hebben gratis entree en krijgen er een kopje koffie of thee bij.

10 jaar Straatgras

Met dit nummer van Straatgras beginnen we aan de tiende jaargang. In het komende december nummer, wanneer de tien jaar echt volgemaakt zijn, zullen we op gepaste wijze aandacht schenken aan deze mijlpaal. Nu de complete serie een behoorlijke banddikte heeft bereikt, zijn er lezers die hun Straatgrassen willen inbinden. Geregeld bereiken ons vragen om oude nummers. Voor sommige jaargangen is dat geen probleem, maar anderen zijn simpelweg op. Zo ontbreekt in de serie van Kees Heij jaargang 6 (1994) nummer 2. Lezers die Straatgras op den duur toch in de papierbak laten zakken, zouden hem een groot plezier doen: telefoon 010 - 4181133.

Aanwinst: de collectie Bor

'Ik ben nu eenmaal in Rotterdam geboren, dus schenk ik jullie mijn collectie' dat zei Peter Bor uit Leiden toen hij zich begin februari bij het museum meldde met enige tientallen kiwi-kratjes. Inhoud: smeerkaskuipjes met daarin opgeborgen zijn schelpencollectie bestaande uit vele honderden monsters perfect geëtiketteerde zee-schelpen en landslakken. Peter Bor verzamelde het materiaal de afgelopen 10 jaar grotendeels zelf langs de Hollandse kust, maar ook in België, Bretagne, de Pyreneeën, Finland en tal van andere Europese vindplaatsen. Via andere verzamelaars en vakantieangers wist hij ook

schelpen uit meer exotische oorden aan zijn collectie toe te voegen. Met deze schenking zijn de verzamelactiviteiten van Peter Bor echter niet ten einde. Hij specialiseert zich nu in eikapsels van haaien en roggen. Samen met de fossiele schelpen die hij al in 1996 aan het museum schonk, is de naam P.H.F. Bor nu in een groot aantal laden op de afdeling weekdieren te vinden. Peter Bor schaart zich daarmee in het rijtje 'Van Roon', 'Janssen', 'Balke', en 'Onverwagt'.

Nieuw e-mail adres

Na een vervelende affaire met onze internet-provider (Worldaccess), waarbij een organisatie met een afkorting gelijk aan die van ons (nmr) plotseling ons bestaande e-mail adres kreeg toebedeeld, waren wij genoodzaakt onze heil bij een andere provider te zoeken. Ons nieuwe e-mail adres luidt nu: natuurmuseum@nmr.nl. De redactie van Straatgras is direct te mailen via moeliker@nmr.nl.

Verwacht: Frans Lanting

Natuurfotograaf Frans Lanting zal voor de meeste Straatgraslezers geen introductie nodig hebben. Hij wordt alom erkend als een van de creatiefsten in zijn vak, won twee maal achter elkaar een World Press Photo prijs en werd in 1991 door de BBC uitgeroepen tot 'Wildlife Photographer of the Year'. Najaar 1997 publiceerde hij het boek EYE TO EYE met 130 kleurenfoto's van 80 verschillende diersoorten; het resultaat van talloze expedities over de hele aardbol gedurende de afgelopen twintig jaar. De Nederlandse vertaling van 'EYE TO EYE' (Oog in Oog, dieren van dichtbij) beleeft dit voorjaar de derde druk. Frans Lanting, die tegenwoordig vanuit Noord-Californië opereert, werd in 1951 geboren in Rotterdam. Hij zwierf als kleine jongen nog over 'de Beer' en raakte in Voornes Duin in de ban van de natuur. Tijdens zijn studie milieu-economie aan de Erasmus-universiteit maakt hij zijn eerste natuurfoto's in... het Kralingse Bos. Lanting is dus een beetje van Rotterdam. Het is mede daarom dat wij trots zijn om als eerste in Nederland een tentoonstelling van het werk van Frans Lanting te organiseren. Van 29 mei tot en met 30 augustus 1998 presenteren wij ruim 40 foto's uit zijn boek OOG IN OOG.

Boven: Een deel van de Collectie Bor
Links: Op onderzoek in het Natuurmuseum: fossielen zoeken in Belgisch strandzand.
(foto's: Kees Moeliker)